

AMR

circular 187

AMICS DE L'ART ROMÀNIC

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

novembre 1999

Institut d'Estudis Catalans

—

Carme, 45-47

—

08001 Barcelona

EDITORIAL

Hi ha un pensament molt estès: en els segles altmedievals existia una manca, gairebé total, de tècniques de treball. Oblidem, però, una realitat: durant la romanitat, el gran centre de treball i producció manufacturera es trobava a la Mediterrània oriental, mentre a l'occidental existia un consum superior a la producció i aquesta era de característiques locals. En tallar-se, en el segle v, la normal comunicació entre Orient i Occident per la destrucció de la unitat administrativa, primer, i de la política, més tard, com a conseqüència de la desaparició de l'Imperi Romà d'Occident, l'any 476, l'empobriment tècnic fou cada vegada major. Aquest fet queda palès a les excavacions, concretament en els nivells de pas de l'antiguitat al món medieval, en els quals hi ha manca de restes de productes artístics o artesanals.

En els segles VIII i IX, com a conseqüència de la formació de l'Imperi Carolingi, existí una renaixença que comportà un augment del treball artístic i artesanal. Emperò, no serà fins a l'entorn de l'any mil que documentem l'existència d'un petit nucli d'artesans/artistes d'origen català o forà que treballen a qualsevol de les belles arts o de les arts sumptuàries artesanals. Hi ha, a partir d'aquest moment, una continuada millora del treball, sigui de béns mobles o immobles, conseqüència d'una exigència de consum o de producció. Aquesta activitat no significa la pèrdua a Occident del valor dels productes manufacturats en els centres orientals, sempre de major qualitat, però les dificultats de comunicació i de transport obliguen a augmentar l'activitat a Occident.

Enguany hem cregut escaient dedicar el XV Cicle de Conferències a un tema poc conegut i valorat: la recerca històrica i les tècniques. Admirem l'obra d'art, però no ens plantejem com ha estat possible la seva execució, quins mitjans han utilitzat els artistes o artesans que han creat o elaborat aquesta obra: unes eines, uns sistemes de treball amb una continuada millora en el transcurs de l'època medieval.

Ens proposem completar aquest XV Cicle de Conferències amb sessions de treball puntuals sobre aspectes tècnics no tractats al llarg del Cicle.